

Силабус курсу

Моделювання конфліктів в теорії раціонального вибору

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 29 Міжнародні відносини
Спеціальність – 293 Міжнародне право
Освітньо-професійна програма – «Міжнародне право»

Рік навчання: 1

Семестр: 2

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. е. н., доцент **БАШУЦЬКА Оксана Степанівна**

Контактна інформація

o.bashutska@gmail.com, +380673728589

Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є моделювання конфліктних ситуацій за допомогою теорії раціонального вибору та теорії ігор. Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами інструментами теорії раціонального вибору, що застосовуються для вирішення конфліктів, а саме, моделюванням конфліктних ситуацій з метою пошуку позитивно-синергетичних результатів. Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із загальними положеннями теорії раціонального вибору та перспективами її застосування при дослідженні суспільно-економічних процесів та в теорії міжнародних відносин.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Загальні положення та складові теорії раціонального вибору.	Сформувані уявлення студентів про теорію раціонального вибору та її компоненти. З'ясувати перспективи застосування теорії раціонального вибору.	Тести, питання
4 / 2	2. Теорія ігор як основний інструмент моделювання стратегічних відносин для теорії раціонального вибору	Ознайомлення студентів з теорією ігор як головним інструментом моделювання конфліктних ситуацій в рамках теорії раціонального вибору. З'ясувати: основні поняття теорії ігор; визначення гри; класифікації ігор. Формальне представлення ігор. Принципи розв'язування матричних антагоністичних ігор. Розв'язування матричних антагоністичних ігор.	Тести, питання
2 / 1	3. Теорія метаігор.	Володіти теорією аналізу та вирішення конфліктів (ТАВК) Н. Фрезера та К. Хайпеля. Вікти будувати графічну модель вирішення конфліктів (ГМВК)	Тести, питання

4 / 2	4. Класичні моделі конфліктів в теорії ігор та особливості застосування різних критеріїв пошуку точки екілібріуму	Ознайомлення студентів з принципами моделювання конфліктів та різними способами пошуку «точки екілібріуму»; аналіз типових конфліктних моделей, таких як «Дилема в'язнів», «Гра гарантій», «Півні», «Морське полювання», «Печиво», «Родинна суперечка» та інші	Тести, питання
2 / 1	5. Алгоритми управління конфліктом	Обґрунтувати евристичну цінність та можливості застосування даних моделей для вирішення конфліктних ситуацій в економічній, політичній, правовій та інших сферах.	Тести, питання
4 / 2	6. Методи знаходження рішень для гри в нормальній формі.	Сформулювати вміння знаходити рішення для гри в нормальній формі (максимінна рівновага; рівновага в доміантних стратегіях; метод знаходження рівноваги Неша; метод знаходження оптимуму Паретто; метод знаходження рівноваги Стакелберга; метод знаходження змішаних стратегій.)	Тести, питання
4 / 2	7. Гра в динамічній формі.	Володіти основами динамічних ігор. Розрізняти поняття: досконала та недосконала інформація; неповна інформація. Знати визначення гри в динамічній формі та приклади. Уміти розв'язувати гру в динамічній формі. Знати модель «хижак-жертва»	Тести, питання
4 / 2	8. Моделі дуополії та теорії ігор.	Володіти поняттями олігополія, рівновага на олігополістичному ринку, дуополія Курно; перевага ініціатора (модель Стакелберга). Цінова конкуренція – модель Бертрана. Вміти моделювати взаємодії використовуючи теорію ігор	Тести, питання
4 / 2	9. Теоретико-ігрові моделі економічних процесів	Сформулювати знання про теоретико-ігрові моделі економічних процесів. Вміти інтерпретувати і маніпулювати інформацією в економіці. (Ринок «лимонів»: невизначеність якості та ринковий механізм в економіці (модель Акерлофа). Знати: довгострокові ігри накопичення капіталу, модель Спенса, кооперативні ігри і моделювання міжнародних економічних відносин, стратегічну поведінку фірми на ринку. Використовувати теорію ігор та конкуруючі стратегії в економіці.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Кулик В. В. Концептуальні підходи до управління соціально-економічними системами в умовах невизначеності та ризику / В. В. Кулик // Проблеми економіки. 2016. № 1. С. 100-107.
2. Петрушенко М.М. Необхідність і особливості застосування теорії ігор при моделюванні природно-ресурсних конфліктів / М.М. Петрушенко // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2011. №3. С. 42-48.
3. Петрушенко М. М. Щодо питання про економіку конфліктів: загальнотеоретичні та проєкологічні аспекти / М. М. Петрушенко // Теорія та практика менеджменту безпеки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Луцьк: СЛУ імені Лесі Українки, 2017.
4. Соціальний потенціал сталого розвитку: інноваційні механізми формування та використання: монографія / О. І. Амоша, О. Ф. Новікова, В. П. Антонюк [та ін.]. Донецьк: Ін-т

економіки пром-ті НАН України, 2014. 477 с.

5. Anderton C. H. Principles of conflict economics. A primer for social scientists / C. H. Anderton, J. R. Carter. Cambridge. Cambridge University Press, 2009. 321 p.

6. Dixit A., Nalebuff B. The Art of Strategy. New York: W.W. Norton and Company. 2008.

7. From conflict to peacebuilding: the role of natural resources and the environment / United Nations Environment Programme, 2009. Nairobi: UNEP. 44 p. URL: <http://www.unep.org>.

8. McConnell, Campbell R. Economics: principles, problems, and policies / Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue. 16 th ed. New York , 2005. 757 p.

9. Mankiw, N.G. Principles of Economics.– 6th edition. Cengage Learning, 2011. 890 p.

10. Hrytsenko L. The necessity of socio-ecological modification of two-tier economic model of secondary resources management in Ukraine / L. Hrytsenko, M. Petrushenko, K. Daher // SocioEconomic Challenges. 2017. No. 1. pp. 68-76, doi: 10.21272/sec.2017.1-08.

11. Osborne M.J. An introduction to game theory. Ney York, Oxford: Oxford University Press, 2004.

12. Prisner, Erich. Game Theory Through Examples / Franklin University Switzerland, 2014. 284 с.

13. Shevchenko H. M. Regulatory policy and optimization of investment resource allocation in model of functioning recreation industry / H. M. Shevchenko // Baltic journal of economic science. 2017. Vol. 3, № 1. pp. 109-115.

14. Shevchenko H. M. Economic-mathematical basis for forming complex programs of recreation balanced development / H. M. Shevchenko // Scientific bulletin of Poltava university of economics and trade. A series of «Economic sciences». 2016. № 5. pp. 188-193.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
Усне опитування під час занять (1-4 теми) –	Усне опитування під час занять (5-9 теми) 6 балів	Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів

10 балів за тему – макс. 40 балів Модульна контрольна робота (теми 1-4) – макс. 60 балів	за тему – макс. 30 балів Модульна контрольна робота (теми 5-9) – макс. 70 балів	Захист КПІЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів
---	--	---

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом